

Posudek diplomové práce Kateřiny Píchové

Komunikační a slohová výchova na málotřídní škole

Téma, které si autorka pro svou diplomovou práci zvolila, je poměrně široké. Přesto se Kateřině Píchové podařilo postihnout zkoumanou problematiku do značné hloubky. Diplomovou práci celkově hodnotím jako velmi inspirativní, zejména pro učitele na málotřídních školách, nikoli však pouze pro ně.

Klíčovým pojmem, který autorka velmi vhodně zvolila jako východisko svého zkoumání, jsou metody rozvoje tvořivosti. Z celé diplomové práce je patrné autorčino zaujetí řešeným tématem, vyváženě uplatňuje výbornou znalost odborné literatury i své vlastní zkušenosti z práce učitelky na málotřídní škole.

První kapitola je věnována charakteristice málotřídních škol, jejich historii i současnosti a specifičnosti výuky na těchto školách. V druhé kapitole se diplomantka zabývá očekávanými výstupy komunikační a slohové výchovy v 1. a 2. období 1. stupně ZŠ, uvádí také jako příklad ŠVP ZŠ Rozvadov, na které působí. Náležitou pozornost věnuje didaktickým zásadám, které je v komunikační a slohové výchově třeba respektovat, předpokladům slohového vyučování i charakteristice a didaktickým aspektům výuky slohových útvarů, které si žáci na 1. stupni ZŠ osvojují. Velmi rozsáhlá je třetí kapitola, věnovaná tvořivosti a jednotlivým metodám i dílčím aktivitám, které k rozvoji tvořivosti přispívají.

K výzkumu diplomantka využila metodu stylizace souvislého jazykového projevu na základě předpisu syntaktických vztahů, kterou ve 20. století vytvořil a jejíž účinnost ověřil didaktik Zdeněk Nygrýn. I v současné době se ukázalo, jak skvělých výsledků mohou žáci ve svých písemných textech dosáhnout, je-li metoda správně aplikována. Žáci psali pohádku o čarodějnici, postupovali v jednotlivých krocích, po každém kroku získali zpětnou vazbu.

Ve 4. kapitole autorka podrobně popisuje, jak výzkum prováděla, uvádí přesný popis komentářů, kterými jednotlivé kroky ve výuce provázela, u každého kroku je zařazen příklad části textu některého z žáků. Interpretace výsledků výzkumu je provedena velmi pečlivě. Za velmi podstatné považuji to, že autorka uvedla velmi důkladnou charakteristiku každého z žáků, kteří tvořili výzkumný vzorek, a při analýze výsledných textů vždy vzala v úvahu specifické zvláštnosti jednotlivých žáků. Ukázalo se, že metoda umožňuje diferencovaný přístup k žákům, že pomáhá slabším a méně samostatným žákům. Poměrně vysoká úroveň vzniklých textů, které autorka v diplomové práci přikládá, je velmi potěšující.

Součástí diplomové práce je i dotazníkové šetření, které diplomantka provedla mezi učiteli málotřídních škol. Přestože počet dotazníků, které získala, je poměrně malý (16), jde o zajímavou sondu, ukazující zejména to, které metody učitelé při komunikační a slohové výchově na málotřídních školách využívají.

Diplomovou práci hodnotím jako zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

Plzeň 25. 5. 2022

Souhlasí s originálem

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
vedoucí diplomové práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vejvodová

Posudek diplomové práce Kateřiny Píchové

Komunikační a slohová výchova na málotřídní škole

Téma, které si autorka pro svou diplomovou práci zvolila, je poměrně široké. Přesto se Kateřině Píchové podařilo postihnout zkoumanou problematiku do značné hloubky. Diplomovou práci celkově hodnotím jako velmi inspirativní, zejména pro učitele na málotřídních školách, nikoli však pouze pro ně.

Klíčovým pojmem, který autorka velmi vhodně zvolila jako východisko svého zkoumání, jsou metody rozvoje tvořivosti. Z celé diplomové práce je patrné autorčino zaujetí řešeným tématem, vyváženě uplatňuje výbornou znalost odborné literatury i své vlastní zkušenosti z práce učitelky na málotřídní škole.

První kapitola je věnována charakteristice málotřídních škol, jejich historii i současnosti a specifčnosti výuky na těchto školách. V druhé kapitole se diplomantka zabývá očekávanými výstupy komunikační a slohové výchovy v 1. a 2. období 1. stupně ZŠ, uvádí také jako příklad ŠVP ZŠ Rozvadov, na které působí. Náležitou pozornost věnuje didaktickým zásadám, které je v komunikační a slohové výchově třeba respektovat, předpokladům slohového vyučování i charakteristice a didaktickým aspektům výuky slohových útvarů, které si žáci na 1. stupni ZŠ osvojují. Velmi rozsáhlá je třetí kapitola, věnovaná tvořivosti a jednotlivým metodám i dílčím aktivitám, které k rozvoji tvořivosti přispívají.

K výzkumu diplomantka využila metodu stylizace souvislého jazykového projevu na základě předpisu syntaktických vztahů, kterou ve 20. století vytvořil a jejíž účinnost ověřil didaktik Zdeněk Nygrýn. I v současné době se ukázalo, jak skvělých výsledků mohou žáci ve svých písemných textech dosáhnout, je-li metoda správně aplikována. Žáci psali pohádku o čarodějnici, postupovali v jednotlivých krocích, po každém kroku získali zpětnou vazbu.

Ve 4. kapitole autorka podrobně popisuje, jak výzkum prováděla, uvádí přesný popis komentářů, kterými jednotlivé kroky ve výuce provázela, u každého kroku je zařazen příklad části textu některého z žáků. Interpretace výsledků výzkumu je provedena velmi pečlivě. Za velmi podstatné považuji to, že autorka uvedla velmi důkladnou charakteristiku každého z žáků, kteří tvořili výzkumný vzorek, a při analýze výsledných textů vždy vzala v úvahu specifické zvláštnosti jednotlivých žáků. Ukázalo se, že metoda umožňuje diferencovaný přístup k žákům, že pomáhá slabším a méně samostatným žákům. Poměrně vysoká úroveň vzniklých textů, které autorka v diplomové práci přikládá, je velmi potěšující.

Součástí diplomové práce je i dotazníkové šetření, které diplomantka provedla mezi učiteli málotřídních škol. Přestože počet dotazníků, které získala, je poměrně malý (16), jde o zajímavou sondu, ukazující zejména to, které metody učitelé při komunikační a slohové výchově na málotřídních školách využívají.

Diplomovou práci hodnotím jako zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

Plzeň 25. 5. 2022

Souhlasí s originálem

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,
vedoucí diplomové práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

J. Vejvodová